

מלמד וסוד השירה
מאת: קניאט סקרה שטיינל

1. אמות כב:

אומרים ייהגשמה היו ממלאה את
כל הגוף ובשעה שאדם ישן היא
עולה ושואבת לו חיים מלמעלה.

: הגמיען על אשת איש וכו' : אמר
רב ובעדים אמר רב ששת *אמינא כי ניים
ושכיב רב אמר להאי שמעתתא

2. שית סות גיב סיון קנב

אלהים קדש קדשים ט' לן יגדמי לומר פליו כי נלמח שלל כסוק
דיבר ולקן שקלג למסרססי' כלאר ככמס דוכסי אמר רב ששם פליו
כד רימ ותיב אמר רב ללא שמספת' כמנואר כמס' יכמוס דלד
פ"כ דוק"ס פ"כ ונניק דמ"פ פ"כ ודס"ס פ"ל ורס"ז פ"כ ונדס ד"ס
פ"ל וכסרדוס דכ"ג פ"כ פ"כ מ"מ הלמס יפסס ורס כי מלמכ כד רימ
ותיב לים לגנאי רק שנה גדול ומסולג שלסי מסלמו ומדרנטו של
רב אל לומר פליו שפסס כפססמ כוס חס לא שלמרו כד רימ
ותיב ולא אמר כד שכיב וכימ כמ"ס כמס' כסרק פ"ס ש"ס פרי
נוחל סמוסס לחד כמלמל השימ ולחמ כסוסו וכסס זו שסססס
לפ"ס שפסס כמלמרו מלמל שסססורר וכולך מנימ לח"כ כפססו
ותור כו פס"כ כדרימ ולמ"כ שכיב

3. ככקי דמס' אלויל ככק א

מה עשה
הקב"ה, ברא שינה וחיים, ואדם
שוכב וישן והוא מזונו ורפואתו
וחיים לו ומנוחה לו, שנאמר
(איוב ג, יג) ישנתי אז ינוח לי.

4. ה' ככס' פל

סעודסה כסכפ כשישכב חמל לו השיב, גם הכוונה ששוכב ונח
ולין שושכ כלום וככ"ל כיול חווס ט' : (כה) וכוא חווס • שכסיכ
גוף הלאס ניזון כלל לחילכ ולין מריגס חלישוס ורעסן מספדר
המלכל כוון כשיכ (ולף חווי כמסגל שסן פ' אכ לא כרעס
פלשיס ולסיסמ הכווס מהפדר החלכל כל כוון כרס כהול ,
וככר כפסדרו חכיו כסכפ כומרט זכ לפסוד על כחקירי הולמ
כ"ט) : (כו) ורסואחו • כמ"ס פ' הולמ (נמ) וככר פ"כ שחל
סי' ימל לחולכ (ונס כולרו כרופלויס כסמריכס שרפולמ כסלססי
וחוסת , דכר ניכר לסן , שכן לילכ כס מפרפליס כרסכ חסר
חכסי עיך כיוס) : (כז) וחויס ט' • כן חי ככפס , וכמ"ס
ככיר ס' ייך שכשכ שאלס יסן הנשמה שולכט לו חויס
פלמסלכ : (כח) ומטחכ ט' • לכן חחחדס כח חי כרילוס ככר
לחי כשיכ וכמ"ס חדסיס לכקריס כמ"ס כשוויס חו' ככ ש"ל
מסקריס כידו על כקכ"כ רוחס כל לילכ כאלו כס כלסיס
וחקיקס וכק"כ חסויורס חדסיס ט' הספל כוס עשה מלסכ
כל חוס ונפשו ונפח פלח ט' ולשחיית חוררת עשו כר' חדסי
(ולזכ כמדיס רחוו חווס' פ"ק דכרסית (יכ) ד"כ למס ט' (1) :

5. וכל כמ:א

ויעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי:

6. ככס' פל

ז וס' טו ויעקב משנתו ר'
יחנן אמר ממשנתו.

7. ככס' פל

ו אמר ר' שמעון בן אלעזר הנה
טוב מאד, והנה טובה שנה. וכי
שנה טובה מאד, אתמאה. לא כן
הנינן י"זן ושנה לרשעים, נאה
להם ונאה לעולם. אלא מתוך
שאדם ישן קמצא הוא עומד ויגע
בתורה הרבה.

8. סוככין א

סתני בן סוד וסדה נחן *על שם סוכו ימות וכו' וכו'
ימות חייב ססחון של רסדיס רמל לחן ונמל לעולם לצדיקס רע לחן
רע לשלם ין וסנה לרסדיס רמל לחן ונמל לעולם לצדיקס רע לחן
רע לשלם סוד לרסדיס רמל לחן ונמל לעולם לצדיקס רע לחן רע
לשלם כסס לרסדיס רע לחן רע לעולם לצדיקס רמל לחן ונמל לעולם
לשלם רע לחן רע לעולם לצדיקס רמל לחן ונמל לעולם לעולם :

9. ככס' פל

ר' ביסני ר'
אחא ר' יחנן בשם ר' מאיר

2

אמר האב אני חושש פן חס ושלום יבוא האויב ויתגבר וישיב ממך הכל לכן תציל לאחדים, והנמשל מובן, כיון שהנשמה מסגלת כל היום תורה ומצוות ומעשים טובים, יש לחוש ופן יתגבר היצר וישדוד הכל חס ושלום, לכן ניתנה השינה ועולה הנשמה וגונות שם באוצר המשומר:

15) השם האבא"ל ויגלו כח: א"ל

בשנתו קרי ביה ממשנתו. מתוך שהיה הוגה בתורה ביום גם בלילה לא שכב לבו כלהגות בה בחלומו:

16) מכתב פנחס ויבא ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

וכתיב (יהושע א ט) והגית בו יומם ולילה (כד כט) וכי לא ישן בלילה אלא כשארם מהרהר כל היום, הוא לומד בחלום כל הלילה כמו ויקץ יעקב משנתו ממשנתו. וכתיב (משלי ג ט) והקיצות היא תשיחך והקב"ה מעלה לך שכר כאילו למד כל היום וכל הלילה וכתיב (תהלים נא יא) מקרה לילה והלא מקרה יום בכלל אלא לפי שהרהר ביום הי מקרה בלילה

17) אבא"ל ויגלו ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

בשנתו קרי ביה ממשנתו, מתוך שהוא הוגה בתורה גם בלילה לא שכב לבו מלהגות בו בחלומו, כפי ש בברכות ג"ו. אין טראן לאדם אלא מהרהורי לב, ונדע הרבה מהקדוש הארי ז"ל. ומרן הגרא"ל ז"ל שאמר שלא ברא הקב"ה השינה רק כדי לתקן בחלום. ואכפ"ל.

18) מכתב פנחס ויבא ויגלו ויגלו

אמר ר' שמואל בר נחמני אר"י יונתן אין טראן לו לאדם אלא מהרהורי לבו שנאמר "אנח מלכא רעיוןך על משכבך כלילך"

19) השם אבא"ל ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו
כג יראת יהוה לחיים ושבע ז'לין בל-
יפקד רע:

(כג) יראת ה' גר'. כלומר שיראת ה' היא מביאתו לחיים וגם שהיה שבע ז'לין ושלא יפקד רע כלומר בין הרעים והענין שנתן הקב"ה לאדם במבועו שישן כדי שיעלה נשמתו לשיבה של מעלה ושם נגלין לה ר"י תורה מה שא"א לאדם ללמוד בשבעים שנה לומד שם בשעה אחת אך מאותו הלימוד אינו בא לו שום שכר כלל אלא שזהו הוא השכר בעצמו אבל מה שלומד ביום היא מביאתו לידי חיי עוה"ב והו יראת ה' מה שלומד תורה ביראת ה' כל היום מביאתו לחיים ושבע ז'לין פי' בלילה ירי השבע מהתורה שלומד בשיבה של מעלה והו שבע ז'לין בלילה ואח"כ בשחרור נשמתו לגופו או לא יפקד בין הרעים כי אז המה רחיים לפגוע בה ולא יוכלו:

21) מכתב פנחס ויבא ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

ועלית על כלנה שהיה אלו בענפ ממש שלא היה נדך לשום טיטע ויחדם כל זה כלל האמת כי ק הסגול נחמת, אחר שכל אמר פי' והבין לנו ומתעננו ימים ולילה חמד לא ישי וקן אן פסוק דבר תורה נגלות ובמפשה בראשית ומפשה מרכבה, כדית שמתרי לא הלך ארבע אמות בלא תורה ויפילין, והכל בקדושה וטהרה נפלאה, הלא אין מבלין לו לאדם אלא מהרהורי לב, ומה נדך לסימט ויחדים ליה. ומתגלה נשמתה היה של ערך השינה לא נדא י"ש רק ליה הפלגת, של מה שלא היה כחלום של האדם להשיג נפח השמה משוכנת עוף גם אחר כל הינטה והשכל מה הנפ שהוא מקן מנדל, מנגלן לה בעינה שהיא מופשטת או מן הנפ ומלגפת נלגות הפלגין מלוקף דרבנן.

12) מכתב פנחס ויבא ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

ובענין חס שמתי נ"כ מטי ארמו"ל מ"ה חיים מקראשגע זוקול דאמר דליחא כפאר"י קיפא פומה למס ברא הקב"ה שינה לפני אדם כי בכל פעולת בני אנושי יש בכל משנה שלו טוהר פומה ובשינה אין אדם עשש שום דבר וידין הי"ד ז"ל ע"ש הג"ל **למלך** מלך ש"ס לו מלחמה מס מלך אחר ויום אחד נחנכר אחד על מכירו ולקח כל שללו אס סכס סא בודא טמן כל שללו בפקדון לאחר כי (אס) ח"ו למחר לא ילית בחלמטו יקח שללו וגם אחת יקח שללו אבל כשנתן בפקדון אף אס ח"ו לא ילית לא יקח כלום והכלל הוא קי כי כל ימי חי האדם יש לו מלחמה עם ה"ר הרע וכאשר אדם עושם טוב אזי לוקח שלל מן ה"ר הרע ולכן נכרא השינה בכדי שיוכל לומר בירו אפקיד רוחי ויהיה מן מרי סקדוהא ואף אס ח"ו לא ילית ביום שלאחריו לא יסיס להילך הרע ליקח שום דבר מהאדם כי כנר נפן נפקדון להנורא באמרו בירך אפקיד רוחי ולכן נכרא השינה ט"ב ד"ק (ולטי ד"ק מרג"ח ז"ל שום פי' חס שאמר משכר רכבוט פ"ס טק"ר ויוטס ה' פי' שידוע הובר כנוקר אס יסמטס לא יסיס למות סדן לפשות דין כי יששס משוכס בלמנו בירך אפקיד רוחי ונאס לא מ"ז ש"מיוק כמחלקת כל הלילה אז יסיס למריס לשלוט וסולא מדרכיסס שהחיוט להיום מפרי דפקדוה באמת בירך אפקיד):

13) מכתב פנחס ויבא ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

ליל ה' תצא תרכ"ז. סיפר מרן בשם הבעש"ט זלה"ה טעם לשינה, שאיתא בשם האריז"ל בכתבים טעמים נשגבים לזה, שהוא בחינת מוחין דקטנות כדי לעלות למוחין דגדלות. והבעש"ט זלה"ה אמר דרך משל, למלך שהיה לו בן יחיד יקר מאד ושלוה למלחמה, וביקש ממנו שכל הביזה והשלל שיתן לו השם יתברך ישלח מעט מעט לביתו לאחדים. ושאלהו הבן הלא יותר כבוד שאביא הכל בפעם אחת. וענהו האב, אני חושש פן ח"ו יבוא האויב ויתגבר וישדוד ממך, לכן תציל לאחדים. והנמשל מובן כיון שהנשמה מסגלת כל היום תורה ומצוות ומעשים טובים, יש לחוש פן יתגבר היצר וישדוד הכל ח"ו ונדברים אלו כפל מרן ז"ל כמה פעמים וקילס אותם שבאמת יש לחוש לזה] לכן ניתנה השינה, ועולה הנשמה וגונות באוצר המשומר ע"כ. וסיים מרן שלכן קודם מתן תורה היו ישראל ישינים, עד שבא הקדוש ברוך הוא בעצמו והקיצם כדאיתא במדרש, כי היה להם התעוררות והכנה גדולה למתן תורה, והיו חוששים שלא ינטל מהם ח"ו, ולכן גנוזהו בפקדון למעלה על ידי שינחם.

14) השם אבא"ל ויגלו ויגלו
כח: אבא"ל ויגלו ויגלו

עו. בשם הבעש"ט זלה"ה טעם לשינה, שאיתא בשם האריז"ל בכתבים טעמים נשגבים לזה, שהוא בחינת מוחין דקטנות כדי להעלות למוחין דגדלות. והבעל שם טוב זלה"ה אמר דרך משל, למלך שהיה לו בן יחיד יקר מאד ושלוה אותו למלחמה, וביקש ממנו שכל הביזה והשלל שיבא וישלח ישלח מעט מעט לביתו לאחדים, ושאל אותו הבן הלא יותר כבוד כשאביא הכל בפעם אחד.

סריק לחקן בשפה שיעמר יוחר מנה שיכול לחקן
בנינו הספיר קרא רי עלי דלני עד מתי עלל חשב
והא פשוט :

פניי הנוצרים לרק ב... חקן קוקניו
חא קק

בניי היו ישנים כדי שיוכלו להשיג
יותר השגות

ידוע מהארי ז"ל כי לאחר מחצית
שעה של שינה היה משיג יותר השגות
מכפי שהיה באפשרותו להשיג במשך
שמונים שנה בהקיקן, וכעין זאת היה אותו
דור דעה שהגיע למדרגה הגדולה הלזו,
כך ששנתם בליל קבלת התורה, היתה
אפוא למען יוכלו להשיג יותר השגות
באמצעות השינה. (תפארת שמואל)

הקצות היום חואלן... חא

הקוללה כל כולם, הן הנוצרים והאסורים, כי לא הראה לה נפשו טוב רק בעמלו אשר עמל במהרה
וכדעם וככרין, ואחר רב יגיעו ולאחר חמו עליו מן השמים ויגמלו לו משיטת הכספה
רחן דרחן נפתרן דפתרין וי היה אלט מפת אלוקים, חילת זה נפשו לא רזה בס. אף כי רצו למסור לו
מן השמים בלא שום פעול יגיעם נשר רחן ופתרין עלייה עליהם על ידי מנדס מאר דרחן וחר
התורה, לא נשא טיבו לזה, כמו הימה ורמקה.

כי שמתו מפיו הקדוש שפעמים רבות השכחו לפתחו כמה מנדס מן השמים בשאלתם ויקשטם
שהיה למסור לו רחן דאוריפתא בלא שום פעול, ולא היטה ארט אליהם כלל ואחר מן המנדס
הפחד כי מהל, עם כל זה לא הביט אל מרחבו הגדול, וענה ואמר לו ארי רזה שהיה הנבט כמדתו
ימש על ידי שום אמצעי כלל וכלל, רק כיני נשאות לו ימש מה שרזה לגלות לו ויתן פלק נכדתי
ימש בעמלי אשר פעמתי כלל מה, הוא ימש ימן לי חכמה מפיו דעם ובענה שיתן לי לג מבן ולימש
ישו כפי משיטת, ואדע כי מלאחי מן בעיני, ואי רזה אלא ממה שכתב פי, וההשטם כל די
המלאכס המנדס ושר התורה אשר לא פעמתי ולא פכמתי אן לי נהם הפק.

וברדי היה עובד, ששלח רבינו חזני אלל אחי הקטן וגדול ממני ככל מילי ומשע סבדא קדשא
גנאון מוהיר שלמה זלמן ולהיה לאמר לו כטוי משמו שלא יקבל שום מלאך מנדס אשר
יגל אלל, כי בזמן לא כבדו יגל אליו מלאך מנדס, ואמר אף כי מן בניי היה לו עבד, היה זה לפי
שמי משום שנה שהיו הדורות כמקונו, והיה שרי על אדמת הקדש, לא ק פשה שרט הממפרלס ופשר
במלך אף אפטר כלל שיהיה לו קדש קדשים בלי שום עירוב כלל וכפרט הנילים אשר כלל מרה,
נפשו בחלה נהם, ולא היו נמשטם אלל כלל וכלל.

וגדולה מו הוא היה אומר, כי אף מה שהשגתה משגת השגות נפלאות וטראות בטה כל די פליט
נמה יבשעשוע הפלין במסיבת פלמן, ארט נחש אלל כל ק לסיק גדל היסקר מה
שהלדס מפני מה השולם על ידי פעול ריגעה כלשר הוא נחמד נקוב ומפנה פלמו לנדב מרה מה
טושה נח רוח ליומו ימש, מה כל הלדס נפסק מורפו ימש, אבל מה שהשגתה משגת בטה שהיה
כלל יגיעה וכלל בחירה ולמן הוא רק קיבל שר לנד שהקניה מעשימו מה השולם מתי פילס כחל,
ומשמשת דברי הקדושים היה ישיה לו עליה נשמה מדי לילה בליה מיוס עמדו על דמיו הקדושה, וק
אמר לי מדי מתלמדיו ששמע ק מפיה יולל מפיו הקדוש.

פילאין שרזיה כמה שנים לאומרם ובפטר כבודו נחפורתו ושרי לוי מארי
בחדרס וכדברים פחוקין ולפיז נחגלס לו לקדוש כי צנה שינוח יותר
דברים פילאין שביבסן פחוק יומין מבטה סקילתו שרין כמה שנים
לאומרן ובמה שינהו סייגן ואמרן בטעה אי ולפיז יובן מ"ש רב שנה
(דייקא בכל שפס לשון זה שהיה כי הלמידו וככיר גדול ערך רבו בקדושה
מליכס ובסודות החורס שנחגלו לו מן השמים ברחו להלמידו רשבי
ובפרט רב סול רי אבא שבי סוסיק וכנז) כך גיט ושכיב רב אמר
לכסול שמתחיל (שהוא פמוקס כי צד ברוס שמי גבוים עד כי גם רב
גדול פרטו לא יכול להשיג מן השמים בסקין רק צנה שינהו כתי
מכארידל איב מרש דלא אוכל לכניס ולהרץ סקוי אשר עליו בעלה)
וכמיי וישמע חכס ויוסיף קח, וימי דיה היז אות כ"ב:

בבני קורה חבובו ל' אלוק כב

וגרף עשיי הודע שרמית מפזנו זיל כי בכל מקס דאמרי
שחוק רב סיינו רי אבא שבי סוסיק הלמיד רשבי וסי לשון על זה בלבו
שפס פסי פוד כפי שקיבל מרבו רשבי ולא היה לו רשוח לגלותו פיד
רק שחוק (כיון שעשיי נגלס לא היה לו הי ופעם ליישב דבריו)
וכדברים פחוקין וככננו מזה בטכיו בכמס מקומות ופעמים בחיבורנו
[ופי] פיה חוח יאיר (פי קניב) ומיש עליו כנאון מכרמי אויפרכך זיל
מקאלוט בסוף הקדמה אמרי כינס על אויח בכניס פייס וגם כוס
כיונוי בטכיו לדעמו בגדולס כתי דיה (מסדורל רי אות קברו) בענין
כדי גיט רב ושכיב אמר להלו מילתא דוקא כדי גיט ושכיב שאל יוכן
לכשיג יותר בפטימיוח כטודס מכארל זיל

סוכה ב

אמר רב *אסור לאדם לישן
ביום יותר משינת הסוס וכמה שינת הסוס
שיתין נשמי אמר אביי שנתיה דמר כדרב
ודרב כרבי ורבי כרדוד יודוד כדסוסיא
ודסוסיא שיתין נשמי יאביי הוה גיים
כדמעיל מפומבריהא לבי כובי קרי עליה
רב יוסף *עד מתי עיזל תשכב מתי תקום
משנתך

אלא חויה חבובו רביאק סקת
ס"א

בסוכה דף כז ע"ב אמר רב יאקב נאדס זימן ציוס יותר עשינה
הקוס וכמה שינה הקוס שיתין כתי ותי איזי הוה כיס
כדעיל ופומבריהא לבי כובי קרא עלי רב יוסף עד מתי עלל שכתב מתי
מקס משמך חכר רוח נשמים אשר הקימתי מה על מיש האחרונים דעיינו
סלר זל היה יסן יג שעות וכחנז הס דמה שחיקן האריי שנחנו אן לא
סל לסקו אמינו ככשיעד ענל : הקשימתי אס רב יוסף קרא על אבי עד
מי עלל שכתב ותי והרי איזי נקמחא היה יכיל למקן נשחנו גם כן
הנה נגה הקובות סלז אמרתי בזה דהגה בהקדמת ספרל לבישוחא
סעז צסס כנאון כהכרואו זיל דהחיקן בטיה הוא צנה שנחפשט החוער
עוטיי זכיל להשיג נשחנו עכירס נשכניס ולפיז כרלס לי דה דוקא
נשחוקצ בטיה אז כחפשט החיער סופכי ויכיל להשיג צנושכלוח אבז
נשחנס סכא כיס ולא כיס חיד ולא חיד אז איט נפשט החוער סכרי יכיל
לנשחר ענמו ולפיז אביי מייס ומננס איט שיה איזי אז לא זכיל
לשחי ולבך קרא עלי עד מתי עלל שכתב שזה רק עללות סכרי יכיל
לנשחר אבז כנשחוקצ בטיה אז חופשט נחחוערי ויכיל להשיג ולבך
סארי זיל כשהיה ימן שפיר אמר שזכיל לחקן בטינו חיי :

סריקו השרטון... סריקו קולאס אכא יוסי

(מיג) כחייב בסיי מ' הניח גנסי הגאון ונהחיו
זיל דהליק יוכל להשיג
נשינו צנה שנחפשט החוער הוטי ככירס נשכניס
מיש. וקיק איזי אחליי אחזיל שינה לכדיקס רע להס
רע לשולם, ובגוף הדבר שנחקה שם כל דחליי יכיל